

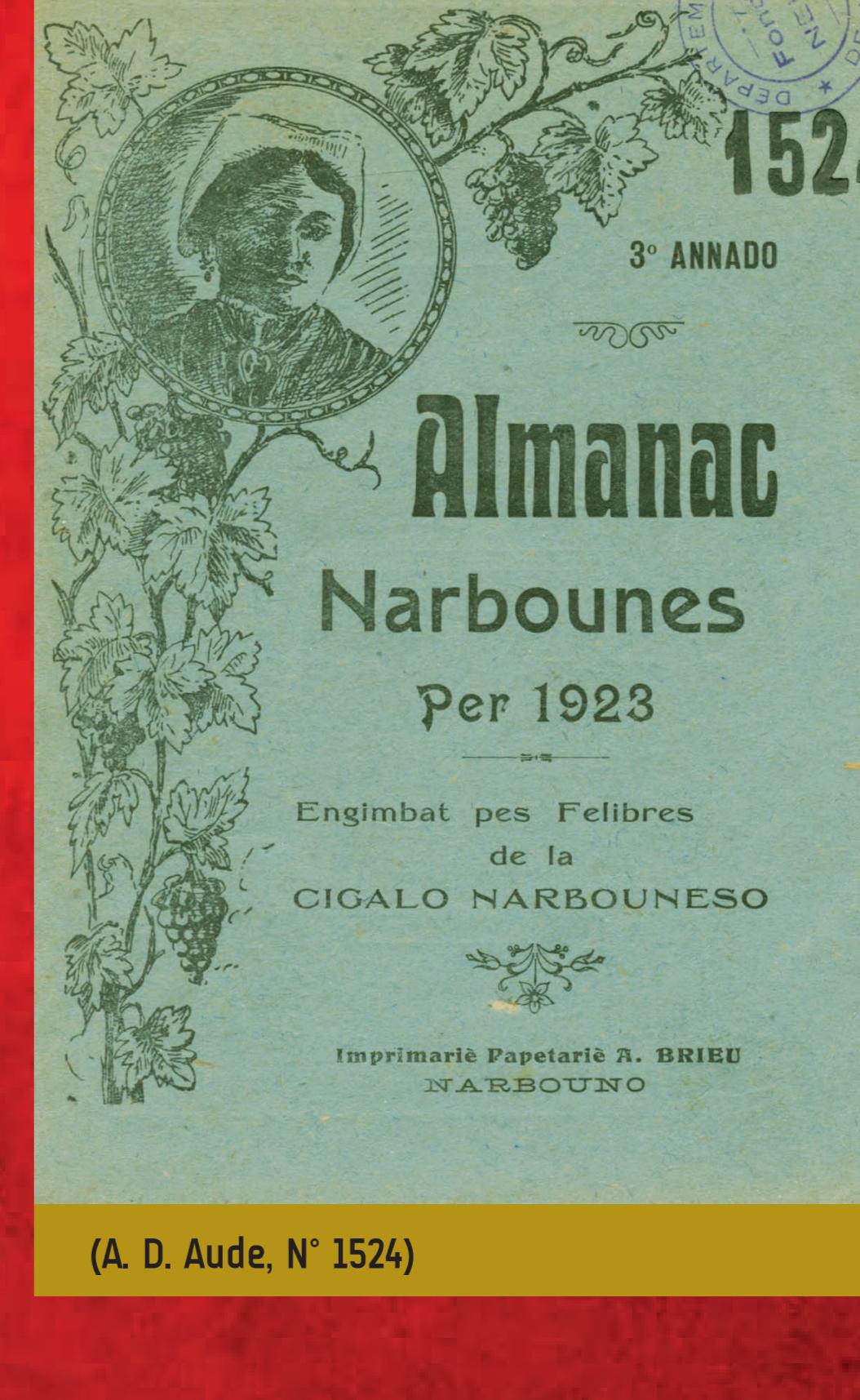
La RECONQUISTA occitana al sègle 20

A l'entama del sègle 20, l'*Escòlo audenco*, nascuda en 1892, pèrd de son pes.

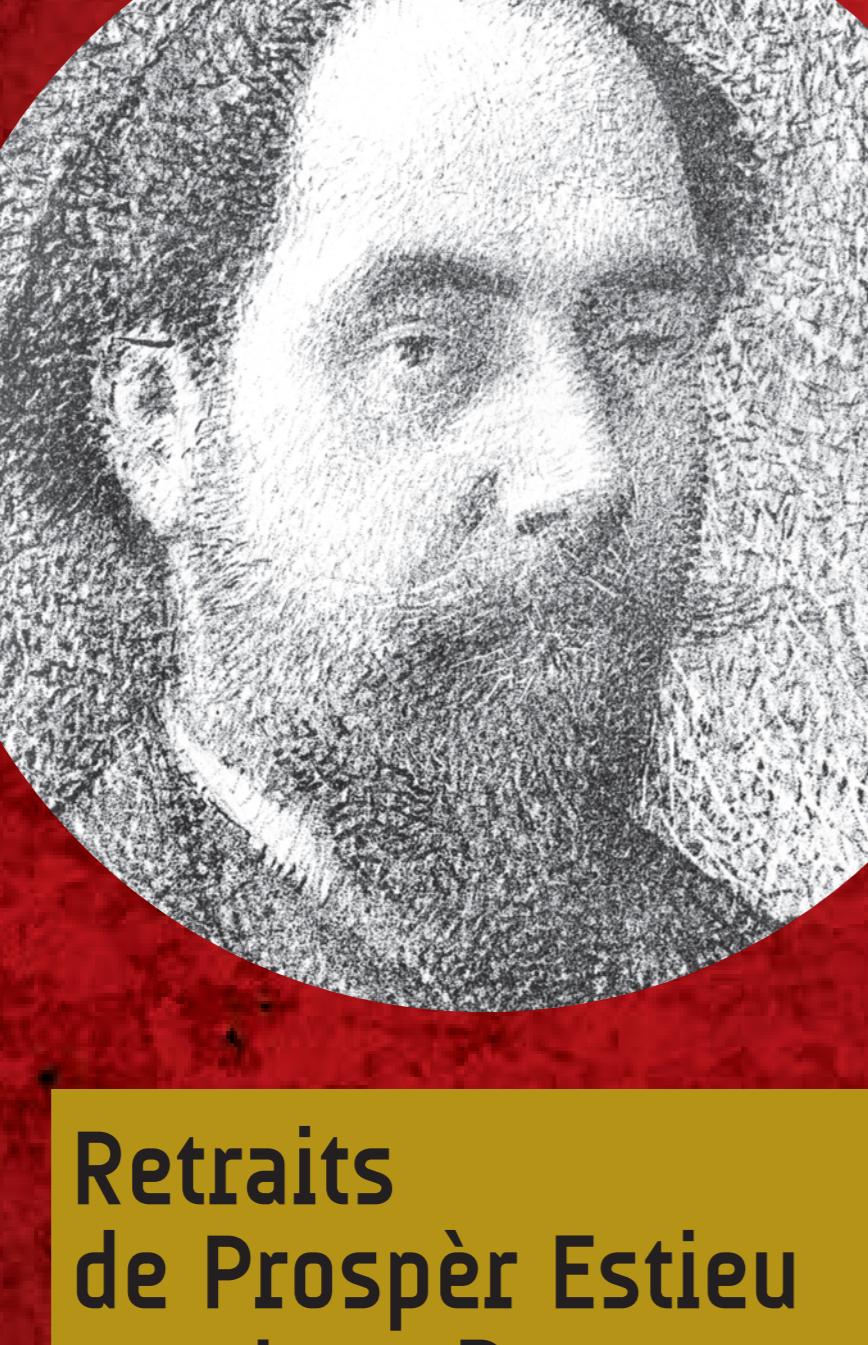
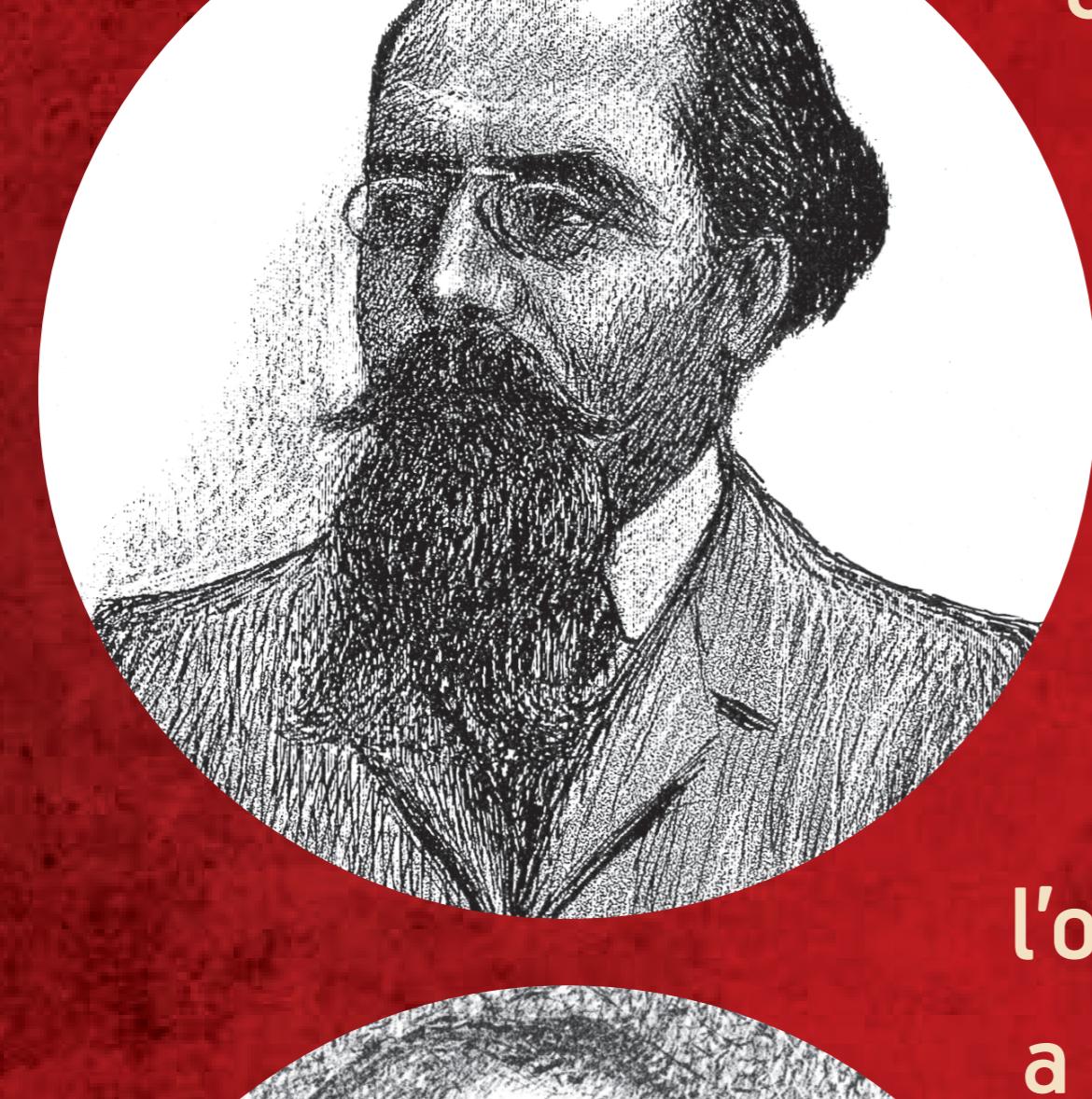
Lo Felibritge coneis un buf novèl en Narbonés. En 1911, lo doctor Paul Albarèl (Sant-Andrieu de Ròcalonga, lo 11 de decembre de 1873 – Montpelhièr, lo 15 de july de 1929) fonda l'associacion felibreca *La Cigalo Narbouneso* que fa paréisser una revista del meteis nom e almanacs plasents (*Almanac narbounes*). En 1918, Paul Albarèl, nomenat majoral, ven, amb Prospèr Estieu e Josèp Anglada (1868-1930), l'un dels caps incontestats del moviment occitan audenc. Aprèp sa mort, la *Cigalo* s'aconomís.

A l'endeman de la Guerra Granda, lo Felibritge audenc es a las escanas. Son centre de gravetat pren lo camin de Lauragués. En july de 1919 espelís, a l'iniciativa del baron Guy Desazars de Montgailhard (1837-1927), l'*Escòla occitana* qu'a per tòca de faire adoptar la grafia renovada, mesa al punt per Estieu e Perbòsc. Sa revista, *Lo Gai Saber*, pareis totjorn.

Los Grilhs de Lauragués, gropament felibrenc nascut jols auspícis de l'*Escòla occitana*, va animar trenta ans de temps la vida culturala dins lo ròtol de Castelnau d'Arri.

Prospèr ESTIEU (Fenelha, 7 de july de 1860- 11 de decembre de 1939)

Retrats
de Prospèr Estieu
per Jane Rouquet
(Revue meridionale, setembre de 1895)
per Aquiles Laugé

Nomenat mestre d'escola en 1879, Prospèr Estieu foguèt un enseñaire non conformista que coneguèt quauquas dificultats long de sa carriera amb la ierarquia, en rason mai que mai de son accion sostenguda per faire de l'occitan una lenga a part entiera ensenhada a l'escola. De 1881 a 1884, obten un congèt sabatic e se fa jornalista. En 1891, per l'enterrament civil de son amic August Forés, rescontra Antonin Perbòsc (1861-1944) : los dos concebon una refòrma ortografica de l'occitan. En 1892, pren part a las creacions de l'*Escolo audenco* a Carcassona e de l'*Escolo moundino* a Tolosa. A Fois en 1896, concorri a la naissença de l'*Escolo de Mountsegur* e es a l'iniciativa de la revista *Mont-Segur*. Es elegit majoral del Felibritge en 1900. En 1905, concep, amb lo catalan Plàcitat Vidal, la plan militanta revista *Occitania*. En 1919, fonda amb Desazars de Montgailhard l'*Escola Occitana* a Avinhonet e es lo cap-mestre fins a 1933 de *Lo Gai Saber*. En 1927, fonda amb Josèp Salvat lo *Collègi d'Occitania*, ont ensenha l'occitan.

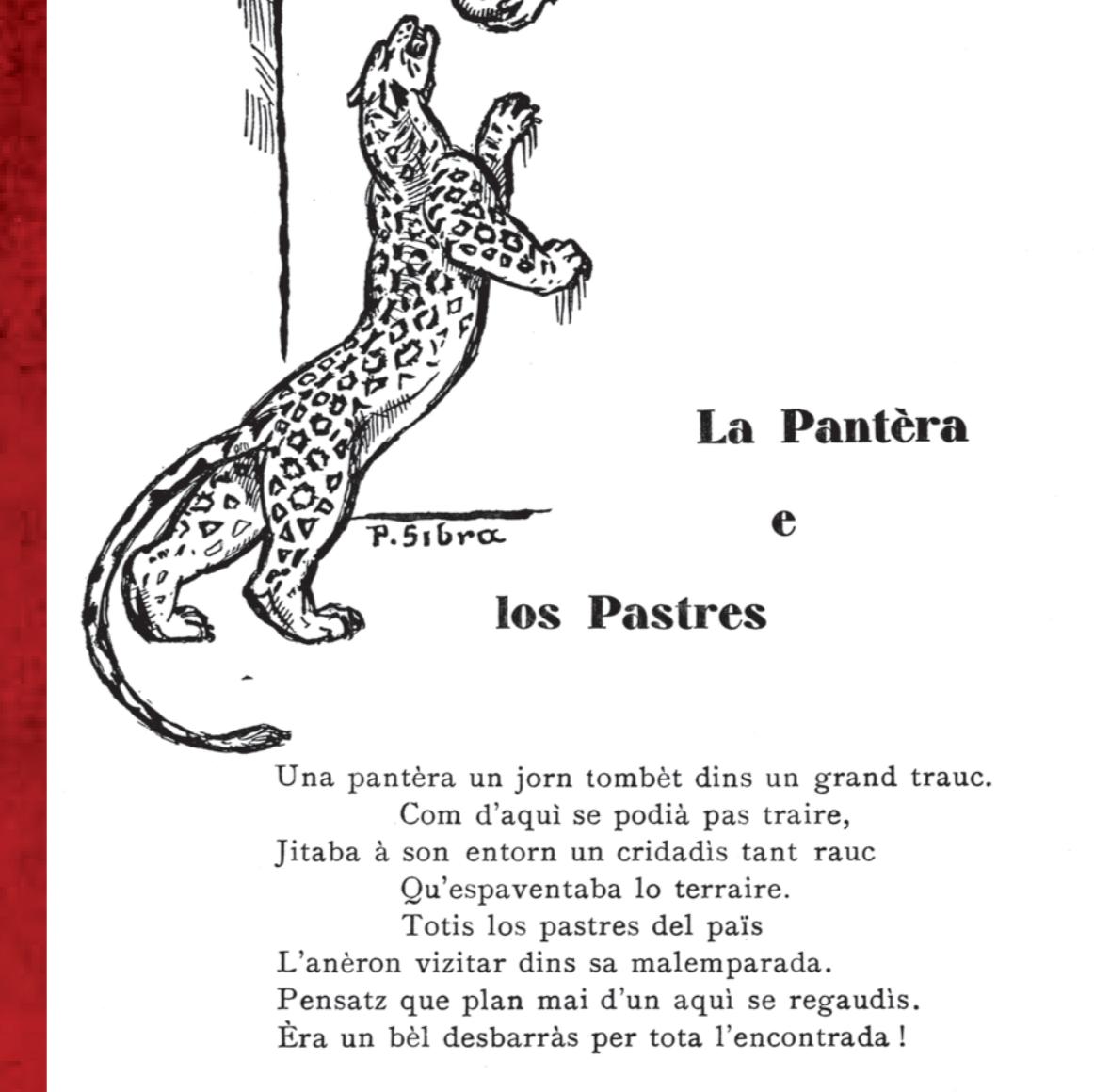
1939 vei lo fracàs del Felibritge tradicional dins Aude.

Prospèr Estieu estampant sa revista *Mont-Segur*, cap a 1901 (A. D. Aude, 120 J 20)

Prospèr Estieu dins son cabinet de trabalh, cap a 1898 (A. D. Aude, 120 J 18)

Una panter un jove comest dins un grand trauc.
Com d'apoi no podia pas traire,
J'habia a son entorn un cridador tant ranc
que l'auria matat en segon.
Tots los parters del pais
L'aurien visitar dins sa malengarda.
Pensar que l'auria matat dins aquela regaudis,
Era un bò! desbarràs per nos l'encontrada!

La Pantera e los Pastres

Paul Sibra

La Fablier Occitan, 1930

Illustracions de Paul Sibra

(A. D. Aude, 120 J 26)